

Evoluții privind mecanismul CfD în România



În data de 10 aprilie 2024, în Monitorul Oficial al României nr. 333, a fost publicată, intrând în vigoare la aceeași dată, Hotărârea de Guvern nr. 318/2024 privind aprobarea cadrului general pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferența pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon („HG 318/2024”).

HG 318/2024 urmărește stabilirea cadrului general care reglementează implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferența (“CfD”) pentru producerea de energie electrică prin tehnologii cu emisii reduse de carbon.

În continuare, am prezentat o selecție a câtorva aspecte importante reglementate prin HG 318/2024:

1. Cadrul general privind mecanismul de sprijin CfD. Scheme de ajutor de stat versus ajutor de stat de tip ad-hoc.

În baza mecanismului de sprijin CfD, se acordă ajutor de exploatare pentru operarea unor capacități de producție energie electrică cu emisii reduse de carbon.

Acordarea acestui tip de ajutor se realizează (i) în baza unor scheme de ajutor de stat sau (ii) în baza unui ajutor de stat ad-hoc (pentru proiectele de producere de energie electrică pentru care, datorită specificului tehnologiei, nu se poate aplica un proces de selecție competitivă). În acest sens, Ministerul Energiei va elabora scheme de ajutor de stat CfD sau va acorda ajutor de stat CfD ad-hoc pentru tehnologiile eligibile de producție (*i.e.*, resurse eoliene onshore, resurse eoliene offshore, resurse solare fotovoltaice, resurse hidro, resurse nucleare, hidrogen, stocarea energiei).

Apare ca ajutorul de stat ad-hoc va fi acordat pentru proiecte de producere de energie electrică pentru care, datorită specificului tehnologiei, nu se poate aplica un proces de selecție competitivă.

Orice schema CfD sau ajutor de stat CfD ad-hoc și orice contract CfD aferent se supun autorizării și face obiectul deciziei de autorizare a ajutorului de stat din partea Comisiei Europene („CE”) iar orice drepturi și obligații rezultate din semnarea unui contract CfD se amână a fi exercitate sau prestate până la obținerea deciziei de autorizare a ajutorului de stat din partea CE, în urma notificării schemei CfD sau, după caz, a ajutorului de stat CfD ad-hoc. În cazul în care a fost obținută decizia de autorizare a ajutorului de stat din partea CE, schema și

contractul CfD rămân în permanență supuse deciziei CE privind ajutorul de stat și se suspenda automat în cazul în care și în măsura în care aceasta decizie este suspendată sau revocată.

Criteriile efective de eligibilitate pentru o schema CfD vor fi aprobate prin ordin al Ministrului Energiei care va include de asemenea termene, bugete, obiective de capacitate și procedura de licitație.

2. Roluri și responsabilități

În ceea ce privește rolurile / responsabilitățile părților interesate implicate în mecanismul CfD, procesul de licitație CfD va fi gestionat de Transelectrica (ca operator al schemei CfD), în timp ce operatorul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România ("OPCOM") va acționa în calitate de contraparte CfD. În plus, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei ("ANRE") va fi responsabilă de emiterea legislației secundare relevante, în timp ce Ministerul Energiei va avea responsabilitatea generală asupra cadrului de reglementare, precum și obligația de a se asigura ca fondul de lichiditate CfD dispune în orice moment de fonduri suficiente pentru a permite contrapărții CfD să își îndeplinească integral obligațiile de plată față de beneficiarul CfD.

Ajutorul de operare în baza mecanismului CfD este acordat prin intermediul plăților pentru diferența pentru energia electrică (care face obiectul contractului CfD) produsă, măsurată și livrată în sistemul electroenergetic național ("SEN"), de către contrapartea CfD (OPCOM) către beneficiarul CfD, în situația în care prețul de referință este mai mic decât prețul de exercitare licitat sau de către beneficiarul CfD către contrapartea CfD, în situațiile în care prețul de referință este mai mare decât prețul de exercitare.

3. Prețul de exercitare

În cazul schemei CfD, prețul de exercitare pentru un contract CfD este determinat prin licitație CfD, iar în cazul unui ajutor de stat CfD ad-hoc, prețul de exercitare pentru un contract CfD ad-hoc este determinat prin negociere.

Prețul de exercitare pentru un contract CfD atribuit prin intermediul unei licitații CfD nu poate depăși prețul maxim de exercitare specificat în ordinul de inițiere a unei licitații CfD.

Cu toate acestea, beneficiarul CfD nu primește plata pentru diferența CfD pentru cantitatea de energie electrică livrată în SEN în toate perioadele în care prețul per interval de decontare din respectiva piață angro, sau, după caz, media prețurilor de pe piețele angro relevante, utilizată pentru determinarea prețului de referință corespunzător producției livrate, este negativ.

Implementarea și punerea în aplicare a unei scheme CfD pentru una sau mai multe tehnologii eligibile de producere de energie va fi aprobată prin ordin al Ministrului Energiei, iar în cadrul schemei vor fi prevăzute condițiile de eligibilitate, termenele, bugetele, obiectivele de capacitate și procedura de licitație în funcție de caracteristicile specifice ale fiecărei tehnologii eligibile de producție în cauză.

Finanțarea mecanismului de sprijin CfD va fi asigurată prin mecanismul de colectare a contribuției CfD aplicat tuturor consumatorilor finali (care se va colecta de către furnizorii de energie electrică activi pe piața cu amanuntul de energie electrică din România și se virează în fondul de lichiditate CfD) și/sau prin fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene (e.g., Fondul pentru Modernizare).

ANRE va aproba valoarea contribuției CfD până cel târziu la data de 20 decembrie pentru anul următor și până cel

târziu la data de 20 iunie pentru semestrul urmator al anului în curs.

Așa cum s-a semnalat în discuțiile pe marginea proiectului legislativ, raspunderea contrapărții CfD pentru lipsa de lichiditate a fondului CfD ramâne neabordată.

4. Obligații ale beneficiarului CfD

Conform HG 318/2024, beneficiarul CfD are, printre altele, următoarele obligații:

- (i) de a demonstra operatorului schemei CfD, prin documente justificative, ca capacitatea propusa pentru proiect consta într-o capacitate de producție de energie electrica complet noua.
- (ii) de a raporta, în fiecare trimestru, catre contrapartea CfD, stadiul planificarii, autorizarii, licențierii, construirii și punerii în funcțiune a proiectului, precum și alte informații care trebuie raportate contrapărții CfD în temeiul contractului CfD și de a furniza oricare alte informații suplimentare solicitate de Ministerul Energiei și de contrapartea CfD.
- (iii) de a plati anual contrapărții CfD suma corespunzatoare profitului excedentar obținut din contractele bilaterale stabilite prin decizie ANRE în cazurile prevazute de HG 318/2024.

5. Dispoziții privind prima schema de ajutor de stat sub forma de CfD

Prima schema de ajutor de stat sub forma de CfD vizeaza producerea de energie electrica din surse regenerabile de energie eoliana onshore și solara fotovoltaica („**Prima Schema CfD**”).

Cu privire la Prima Schema CfD, licitațiile CfD vor avea loc începând cu data intrării în vigoare a HG 318/2024 și în anul 2025 pe baza unei scheme CfD pentru care fondul de lichiditate CfD va fi alimentat cu sumele asigurate de Ministerul Energiei din Fondul pentru Modernizare și care vor fi transferate în fondul de lichiditate CfD, sub rezerva aprobarii ajutorului de stat de catre CE și a finanțarii schemei CfD din Fondul pentru Modernizare de catre Comitetul pentru Investiții.

Beneficiarul CfD are obligația sa livreze în SEN și sa vânda numai pe piețele organizate toate cantitățile de energie electrica (livrate de capacitatea de producere) care fac obiectul unui contract CfD, cu excepția cantităților de energie electrica utilizate pentru consumul propriu tehnologic al serviciilor interne alimentate de la bornele generatoarelor beneficiarului CfD.

În cazul în care un beneficiar CfD vinde producția de energie, în totalitate sau în parte, prin contracte bilaterale încheiate pe o piața organizata de energie electrica, pentru determinarea profitului excedentar obținut din aceste contracte care trebuie returnat contrapărții CfD, se va aplica urmatorul mecanism de repartizare a profitului:

- i. în cazul în care, într-un interval de decontare, prețul per megawatt-ora dintr-un contract bilateral este mai mare decât prețul de referința, dar mai mic decât prețul de exercitare, beneficiarul CfD returneaza fondului de lichiditate CfD 50% din veniturile obținute în cadrul contractului bilateral, calculat ca produs între cantitățile de energie electrica vândute prin contractul bilateral și diferența dintre prețul contractului bilateral și prețul de referința.

ii. în cazul în care, într-un interval de decontare, prețul per megawatt-ora dintr-un contract bilateral, depășește atât prețul de exercitare cât și prețul de referință, iar prețul de exercitare este mai mare decât prețul de referință, beneficiarul CfD va returna fondului de lichiditate CfD:

a) 100% din veniturile obținute în cadrul contractului bilateral, calculate ca produs între cantitățile de energie electrică vândute prin contractul bilateral și diferența dintre prețul de exercitare și prețul de referință.

b) 50% din veniturile obținute în cadrul contractului bilateral, calculate ca produs între cantitățile de energie vândute prin contractul bilateral și diferența dintre prețul contractului bilateral și prețul de exercitare

iii. în cazul în care, într-un interval de decontare, prețul per megawatt ora dintr-un contract bilateral depășește atât prețul de exercitare, cât și prețul de referință, iar prețul de referință este mai mare decât prețul de exercitare, beneficiarul CfD returnează fondului de lichiditate CfD 50% din veniturile obținute în cadrul contractului bilateral, calculate ca produs între cantitățile de energie vândute prin contractul bilateral și diferența dintre prețul contractului bilateral și prețul de referință.

Orice venituri obținute de beneficiarul CfD în cadrul contractelor bilaterale care nu trebuie returnate contrapărții CfD în conformitate cu cele de mai sus nu constituie un profit excedentar obținut din contracte bilaterale și vor rămâne la beneficiarul CfD.

În ceea ce privește garanțiile de origine pentru energia electrică astfel produsă, acestea vor fi emise în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1232/2011 pentru aprobarea Regulamentului de emisie și urmărire a garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și ale art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile.

6. Legislație secundară necesară a fi elaborată în continuare

În plus, de notat este și faptul că în anexa la HG 318/2024 este inclus Contractul CfD aferent schemei CfD pentru tehnologiile eoliene onshore și solare fotovoltaice.

În continuare, ANRE ar trebui să elaboreze și să aprobe/emita legislația secundară relevantă, ca de exemplu:

• în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a HG 318/2024, metodologia privind mecanismul de stabilire a contribuției CfD pentru colectarea veniturilor necesare pentru contrapartea CfD și pentru operatorul schemei CfD.

• în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a HG 318/2024: (i) metodologia privind calculul profitului excedentar obținut din contracte bilaterale, (ii) metodologia pentru calcularea prețului de referință, și (iii) metodologia privind mecanismul de stabilire a contribuției CfD pentru colectarea sumelor necesare pentru a acoperi orice deficit CfD sau alte sume necesare pentru finanțarea schemelor CfD și a ajutoarelor de stat CfD ad-hoc.

Având în vedere termenele, legislația de mai sus va fi emisă posibil în paralel cu procedura de licitație pentru Prima Schema CfD.

Daca sunt necesare clarificari în legatura cu cele de mai sus, va rugam sa nu ezitați sa contactați persoanele dumneavoastra de contact din cadrul Bondoc și Asociații sau sa ne scrieți la office@bondoc-asociatii.ro.